

Ben Weyts
viceminister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Onderwijs, Sport,
Dierenwelzijn en Vlaamse rand
Koolstraat 35
1000 Brussel

Onderwerp: Tekortkomingen op het vlak van communicatie en ouderbetrokkenheid bij de overgang naar het leersteunmodel

Brussel, 7 juni 2023

Mijnheer de minister,

Het nieuwe schooljaar nadert met rasse schreden. Zo ook de invoering van het nieuwe leersteunmodel. Voor veel ouders van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften betekent dit een nieuwe (door)start.

Onze lidverenigingen signaleren dat ouders een stoeve overgang naar leersteun ervaren door:

- Een gebrekkige of het ontbreken van communicatie over de opstart van leersteun;
- Geen garantie op continuïteit van ondersteuning en inclusietrajecten;
- Onduidelijke criteria voor het opzetten van ad-hoc-samenwerkingen tussen leersteuncentra;
- Een gebrek aan ouderparticipatie en waardering van de ervaringsdeskundigheid van ouders;
- Afhankelijkheid van de samenwerking van de school met een leersteuncentrum;
- Een moeizaam verloop van inschrijvingen in het gewoon onderwijs met een doorverwijscultuur naar buitengewoon onderwijs.

Communicatie over de opstart van leersteun

Ouders hebben nood aan tijdige, eenduidige, laagdrempelige en toegankelijke communicatie in klare taal en via diverse kanalen. Ouders willen weten op welke manier hun inclusietraject vorm krijgt, op welke ondersteuning ze mogen rekenen en bij wie ze terecht kunnen met hun vragen. We stellen vast dat de doorstroom van informatie over leersteun richting ouders vaak mank loopt. De informatie is erg versnipperd en soms tegenstrijdig. Ouders weten op dit ogenblik nog niet op welke manier zij het leersteuncentrum kunnen contacteren of wie hun contactpersoon is. Soms weten ouders niet eens welk leersteuncentrum zal samenwerken met de school. Enkel ouders die sterk genoeg in hun schoenen staan en op eigen initiatief actie ondernemen kunnen informatie bekomen. Vooral kwetsbare ouders vinden niet altijd de weg of kennen niet de juiste kanalen. Bovendien kunnen ouders pas volwaardig participeren als zij voldoende geïnformeerd worden.

In de berichten aan ouders over de stopzetting van de ondersteuningsnetwerken werd niet vermeld welk leersteuncentrum in de plaats zal komen. Dit wekt verkeerdelijk de indruk dat de ondersteuning zal verdwijnen. Ook onder de huidige ondersteuners leeft onzekerheid, en dit straalt af op alle betrokkenen. De ouders komen in een vacuüm terecht: ze ervaren nog nauwelijks betrokkenheid van het vroegere ondersteuningsnetwerk dat stopt, en van het nieuwe leersteuncentrum dat pas in september opstart. Handicaporganisaties zien dezelfde valkuil als bij de implementatie van het M-decreet: **een te snelle invoering van nieuwe regelgeving zonder dat scholen en leersteuncentra zich kunnen voorbereiden.** Zij vrezen dat dit impact zal hebben op de leermogelijkheden en slaagkansen van de leerling in het inclusietraject.

Een ouder concludeerde: "Wij als ouders lijken weeral de laatste in de rij die geïnformeerd worden. We gaan opnieuw veel slapeloze nachten tegemoet."

- ✓ **Communiqueer eenduidig en transparant, zowel in het gewoon als buitengewoon onderwijs.**
- ✓ **Verschaf ouders vóór de zomer duidelijke en eenvoudige informatie over hun leersteuntraject.**

Continuïteit en garantie op ondersteuning

Het nieuwe leersteundecreet bepaalt dat de school elk jaar opnieuw beslist met welk leersteuncentrum zij zal samenwerken. Het leersteuncentrum beslist op zijn beurt over samenwerking(en) met andere leersteuncentra.

Bij ouders en kinderen leeft onzekerheid over de manier waarop hun trajecten worden verdergezet. Op 1 september hebben zij geen garantie dat hun kind door de vertrouwde ondersteuner of hetzelfde netwerk (leersteuncentrum) ondersteund zal worden. Goedwerkende ondersteuningsrelaties dreigen zo verloren te gaan. **Vooral de**

spreiding van gespecialiseerde leersteuncentra type 4, 6, 7 en de criteria om ad-hoc-samenwerking op te zetten, baart zorgen. Ouders krijgen de indruk dat die afweging eerder nattevingerwerk is, vanuit een onwil om netoverschrijdend te werken.

Ouders verdienen op zijn minst een degelijke en warme overdracht tussen de huidige en de nieuwe ondersteuner, tussen scholen en bij ad-hoc-samenwerkingen. Bied voldoende continuïteit en garantie op ondersteuning binnen het zorgcontinuüm.

- ✓ Laat scholen en ondersteuningscentra prioriteit geven aan continuïteit in bestaande inclusietrajecten.
- ✓ Garandeer steeds een degelijke en warme overdracht bij overgangsmomenten, met garantie op continuïteit en ondersteuning.

Ouderparticipatie en waardering van deskundigheid van ouders

Ouders hebben een grote ervaringsdeskundigheid. Ze hebben zicht op de verschillende vormen van ondersteuning die hun kind krijgt binnen en/of buiten de school (kiné, logo, PAB, ...), de mogelijke drempels waarop hun kind stoot, hun sterktes en talenten, en de draagkracht en het welbevinden van hun kind in een inclusietraject. Ouders zijn dan ook goed geplaatst om mee te evalueren en bij te sturen waar nodig. **Het decreet leersteun legt die deskundigheid nu in hoofdzaak bij de klassenraad.**

Het decreet geeft scholen de regierol over het totale leerproces van de leerling. De school is verantwoordelijk voor de afstemming met partners. Zij bepalen wat kan en niet en wat binnen hun school al dan niet mogelijk is. Dit beperkt de participatie van ouders, terwijl ouders en leerlingen net de spilfiguren zijn in het handelingsgericht werken. Zij verdienen een evenwaardige stem in het overleg en in de zoektocht naar redelijke aanpassingen en individuele leerdoelen. Maak hen tot actieve en betrokken partners. **Daarvoor is (h)erkenning van de ervaringsdeskundigheid van ouders én leerlingen nodig. Zowel op de klasvloer als bij beleidsparticipatie.**

Het VN-Verdrag handicap bepaalt dat personen met een handicap moeten betrokken worden vanuit het principe 'Niets Over Ons Zonder Ons'. Wij zijn bezorgd dat dit principe verdwijnt bij de oprichting van nieuwe organisaties en bij de uitrol van beleid dat personen met een handicap aanbelangt.

- ✓ (H)erken de ervaringsdeskundigheid van ouders. Geef ouders een evenwaardige stem in de leerloopbaan van hun kinderen.
- ✓ Neem het kind- en ouderperspectief mee in de uitrol van beleid en bij oprichting van nieuwe organisaties (zoals het Leerpunt).

Inschrijvingen in het gewoon onderwijs

De communicatie over de hervorming via het leersteundecreet zorgde voor verwarring over het inschrijvingsrecht. We vrezen dat foute toelichtingen en berichtgeving in de media over het inschrijvingsrecht blijven hangen aan de schoolpoort. Klassenraden voelen zich gesterkt om leerlingen te weigeren en door te verwijzen naar buitengewoon onderwijs. **Ouders ervaren hierdoor moeilijkheden bij overgangsmomenten en inschrijvingen in een nieuwe school.** Daarnaast worden veelvuldige weigeringen onder tafel onvoldoende of niet gemonitord.

- ✓ Communiceer op een juiste en positieve manier naar scholen over het inschrijvingsrecht.
- ✓ Breng de verdoken weigeringen in beeld.
- ✓ Breng het aantal schorsingen van leerlingen in kaart.
- ✓ Voorzie een verplicht begeleidingstraject voor scholen die systematisch leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften weigeren.

Met vriendelijke groeten,

Audrey Muschter,
Voorzitter
NOOZO – Vlaamse adviesraad handicap

Reinhart Niesten
Woordvoerder
NOOZO – Vlaamse adviesraad handicap